

SUDETONEMECKÉ KRAJANSKÉ SDRUŽENÍ V ČECHÁCH, NA MORAVĚ A VE SLEZSKU

ZAPSANÝ SPOLEK

TOMÁŠ PECINA: PROJEV NA VALNÉ HROMADĚ

Moji milí členové sudetoněmeckého krajanského sdružení, milí přátelé, vážení hosté!

Patřím ke generaci, pro kterou představuje vrcholný okamžik a nejsilnější zážitek v životě, pokud se věci veřejných týká, jeden sychravý podzimní den na konci listopadu roku 1989, kdy v Praze na Letenské pláni vystoupil písničkář – do té doby emigrant – Jaroslav Hutka s kytarou a zazpíval píseň o tom, co je na světě nejkrásnější, nejpevnější, nejpustější a nejmocnější: asi ji všichni znáte a všichni se na ni pamatujete.

Zpívá se v ní, že ze všeho nejmocnější je pravdomluvné slovo. V tu chvíli jsme zdánlivě neměli nic, a oni, ti druzí, měli všechno: policii s obušky a vodními děly, po zuby ozbrojenou armádu, milicionáře, mocný propagandistický aparát slouhů a služebníků, kteří byli schopni na jediný povel udělat z nás všech, kteří jsme tehdy na Letné byli, zaprodance, ztroskotance a veřejné nepřátele, a my proti nim měli jen jedno: pravdu.

Vím, že věci nejsou a nebyly tak jednoduché, přesto mám dnes silný pocit *déjà vu*. I dnes jsou tu na jedné straně sudetští Němci, a proti nim národ, ve kterém možná 95 % lidí věří, že vyhnání a oloupení německého ethnika v roce 1945 bylo v zásadě správnou a omluvitelnou věcí. Že jediným, a relativně okrajovým, problémem prý zůstávají tzv. excesy, ke kterým došlo během toho, co nazývají „divoký odsun“.

Sudetští Němci dnes nemají nic: nemají podporu své vlády, která svými skutky opakovaně dala najevo, že pro ně nic hmatatelného a konkrétního neučiní, a naposledy ztratili i podporu své tradiční kmenové organizace, *Sudetoněmeckého krajanského sdružení*, jež změnilo své stanoviny tak, aby bylo jasné, že ani ono se napříště nebude ve věci nároků vyhnáných občanů Československé republiky německého původu angažovat. Nemají nic, než právě jen ono jediné: pravdu.

Minulý měsíc však došlo k něčemu, v co jsme už všichni přestávali věřit: Česká republika byla po pět let trvajícím právním sporu donucena uznat, že tato pravda smí znít ve veřejném prostoru, a že i čeští občané smějí veřejně říkat totéž, co doposud bylo výsadou nepřátelských cizinců, tedy že vyhnání sudetských Němců bylo ethnickou čistkou, zločinem a genocidou, a Edvard Beneš, uctíváný prezident Budovatel, válečným zločincem. A také, že i my, Češi, máme právo požadovat, aby tato skvrna na naší národní historii byla smyta a příkoří bylo aspoň v míře, v jaké to bude možné, napraveno.

Nemylme se: v celé dlouhé historii poválečných česko-německých vztahů není významnějšího data, významnějšího mezníku. Není jím ani žádná z česko-německých mezinárodních smluv, a už vůbec jím není Česko-německá deklarace, která se vposledku ukázala být pouhým lstivým pokusem zamést problém pod koberec. Nic z toho není důležitější než rozsudek Nejvyššího správního soudu, jímž nám bylo umožněno fungovat jako občanskému sdružení a realizovat ty cíle, o nichž jsem hovořil: poprvé po sedmdesáti letech.

Ale nemylme se ani v tom, že by dosažený úspěch měl pro sudetoněmeckou věc jakékoli bezprostřední důsledky. Dovězení toho, oč se snažíme, bude věcí příští a možná až přespříští generace Čechů a sudetských Němců, našich dětí a dětí našich dětí.

Přesto je dobře, že můžeme začít, a měli bychom si připomínat příběh, který s oblibou vyprávěl John F. Kennedy, příběh slavného francouzského maršála Huberta Lyautey. Ten prý kdysi přikázal svému zahradníkovi, aby zasadil strom. Zahradník namítal, že takový strom roste pomalu a bude trvat století, než ponese plody. „V takovém případě,“ odvětil starý maršál, „nesmíme ztrácet čas. Zasadte ho ještě dnes.“

Pustíme se proto i my do práce, pro kterou jsme si vybojovali prostor, a začněme s ní ještě dnes.

Dovolte mi, abych závěrem pronesl několik velmi stručných poznámek k tomu, co je předmětem a cílem činnosti našeho spolku, ke vztahům mezi dvěma ethniky, která po staletí sdílela společnou vlast, zemi, v jejíž metropoli se nacházíme, a k tomu, jak tyto vztahy obnovit, narovnat a dále rozvíjet.

Již roky mne naplňuje úžasem sveřepost, s níž je v nejrůznějších projevech a na nejrůznějších forech v tomto kontextu až do omrzení opakován výraz „smíření“, a neméně sveřepě je zároveň odmítán výraz jiný: „spravedlnost“. Není však skutečného smíření bez spravedlnosti; bez ní je možná toliko kapitulace ze strany jedné a ze strany druhé pocit vychytralého, oportunního vítězství.

Hledejme spravedlnost, neboť ta stojí v hierarchii lidských hodnot velmi vysoko, snad vůbec nejvyš. Společnost, ve které budou soudy místo nalézání spravedlnosti usilovat o smír mezi pachatelem a obětí, rychle dospěje k záhubě, protože mír, stav pokojného soužití mezi lidmi, je finálně jen výsledkem toho, že vztahy mezi členy společnosti jsou uspořádány v souladu s přirozeným řádem věcí, tedy – spravedlivě.

Druhou věc, o níž se chci zmínit, bych si dovilil uvést ještě jedním citátem, a snad mi odpustíte, budu-li se co do jeho původce opakovat: Neptej se, co může tvá vlast udělat pro tebe. Ptej se, co můžeš ty udělat pro svou vlast.

Nás spolek je a za všech okolností musí být přínosem pro tuto zemi, pro naši vlast, kterou milujeme a pro kterou chceme jen to nejlepší.

Přirozeně, že lojalita vůči zemi není rovnocenná lojalitě k její vládě, neznamená slepou poslušnost a konformitu, ale je v první řadě vyjádřením odpovědného občanského postoje. Proto jsme rozhodnuti v otázce odškodňování křivd chránit i práva těch, kteří sudetoněmecký

majetek domněle nabyli *mala fide*, ve zlé víře, dobře si vědomi, že stát se tohoto majetku zmocnil na základě nepřipustného uplatnění principu kolektivní viny a diskriminace na základě ethnického původu. Tak jako je pro nás nemyslitelné vznášet územní požadavky a usilovat o změnu hranic České republiky, musíme si počínat jako odpovědní občané své vlasti i v této otázce, a trvat na tom, aby se každému, kdo má nyní v držení majetek neprávem odňatý sudetoněmeckému obyvatelstvu, za něj dostalo přiměřené a spravedlivé náhrady.¹

A konečně, události, jež se náš program snaží napravit, by měly být poučením a lekcí. Němci si z období Třetí říše a jejího pádu poučení odnesli, nyní je na Češích, aby učinili totéž. U nich věru není třeba mnoho: postačí, když porovnájí předválečný rozkvět pohraničních oblastí své země – tedy Sudet – s tím, v jakém stavu jsou tyto kraje nyní, a vyvodí z toho jediné možné historické poučení, totiž že stejně tak, jako se nelze prolhat k pravdě, není možné prokrást se k bohatství a blahobytu.

Jsem zarmoucen tím, jak mnoho Čechů si odmítá přiznat, že neblahá trajektorie komunistické poroby, po níž se tato země vydala, nezapočala rokem 1948, ale právě již vyhnáním a oloupením sudetských Němců. Po nich přišli na řadu podnikatelé, kteří byli bez náhrady připraveni o průmyslový majetek při tzv. znárodnění, poté šlechta, katolická církev, živnostníci, a nakonec jsme dospěli do stavu, že čím více jsme různým nepřátelům našeho štěstí ukradli, tím méně jsme efektivně měli: německý majetek zchátral, průmyslové podniky zastaraly a staly se neschopnými konkurence, a společnost, jíž komunisté ovládající stát slibovali ráj na zemi pro všechny, upadla do stavu nevyhléditelného morálního rozkladu, hodnotové apathie a ztráty víry v budoucnost.

Krádež není cestou k bohatství a prosperitě: tou je práce, úcta jednoho k druhému, a pomalý, po generace trvající proces budování fungující, spravedlivé společnosti. Což je věc, které, myslím si, právě sudetští Němci dobře rozumějí, a které bychom se my Češi od nich měli učit.

Dámy a pánové, děkuji vám za pozornost!

V Praze dne 8. dubna 2015.

---

¹ Podle čl. 3 odst. 7 svých stanov spolek uznává právo obětí vyhnání na náhradu škody a na satisfakci za nemajetkovou újmu, kterou utrpěly, a na to, aby bylo těmto osobám nebo jejich dědicům obnoveno vlastnické právo k neprávem konfiskovanému majetku. Zároveň však trvá na tom, aby se dosavadním domnělým vlastníkům dostalo za majetek, který budou muset odevzdat, od českého státu náhrady.